

Republica Moldova

Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale

Legea
privind protecția soiurilor de plante

Nr. 915 din 11 iulie 1996
(Monitorul Oficial nr. 77 din 28.11.1996)

Modificată prin Legea nr. 1079-XIV din 23 iunie 2000
(Monitorul Oficial nr. 154-156 din 14.12.2000)

Chișinău * 2001

CZU 347.77 (478) (094.5)
L 40

Consiliul editorial: Eugen Stașcov (președinte), Ion Daniliuc,
Andrei Moisei, Maria Spinei, Ana Zavalistâi, Veaceslav Crecetov,
Maria Rojnevschi, Natalia Nadiojchin.

Redactor: Lucia Gordilă
Tehnoredactare computerizată: Elena Popa

Formatul: A5
Coli de tipar: 4
Imprimat la Editura AGEPI
© AGEPI, 2001

ISBN 9975-9583-9-7

CUPRINS

Capitolul I. Dispoziții generale	5
Art. 1. Noțiuni principale	5
Art. 2. Protecția juridică a soiului	6
Art. 3. Întinderea protecției juridice a soiului	6
Art. 4. Organele care realizează protecția juridică a soiului	6
Capitolul II. Brevetabilitatea soiului	7
Art. 5. Condițiile de brevetabilitate a soiului	7
Art. 6. Noutatea	7
Art. 7. Distinctivitatea	8
Art. 8. Omogenitatea	8
Art. 9. Stabilitatea	8
Capitolul III. Autorul soiului și titularul de brevet	9
Art. 10. Autorul soiului	9
Art. 11. Dreptul la brevet	9
Art. 12. Soi creat în exercitarea atribuțiilor de serviciu	9
Art. 13. Dreptul exclusiv al titularului de brevet	11
Art. 14. Limitarea drepturilor titularului de brevet	12
Art. 15. Transmiterea drepturilor	13
Capitolul IV. Obținerea brevetului	13
Art. 16. Depunerea cererii de brevet	13
Art. 17. Cererea de brevet	14
Art. 18. Denumirea soiului	15
Art. 19. Prioritatea soiului	16
Art. 20. Examinarea cererii de brevet	16
Art. 21. Încercarea soiului nou	18
Art. 22. Publicarea hotărârii de acordare a brevetului	18
Art. 23. Protecția juridică provizorie	19
Art. 24. Retragera cererii de brevet	19
Art. 25. Prelungirea termenelor	19
Art. 26. Eliberarea brevetului	20

Capitolul V. Încetarea valabilității brevetului	20
Art. 27. Declararea nevalabilității brevetului	20
Art. 28. Încetarea valabilității brevetului înainte de termen	20
Art. 29. Renunțarea la brevet	21
Capitolul VI. Utilizarea soiului protejat	22
Art. 30. Contractul de licență	22
Art. 31. Licența obligatorie	22
Capitolul VII. Litigiile	24
Art. 32. Soluționarea litigiilor	24
Capitolul VIII. Răspunderea pentru încălcarea drepturilor titularului de brevet	25
Art. 33. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet	25
Art. 34. Intentarea acțiunilor referitoare la încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet	25
Art. 35. Răspunderea pentru încălcarea drepturilor titularului de brevet	26
Capitolul IX. Colaborarea internațională	28
Art. 36. Drepturile persoanelor fizice și juridice străine	28
Art. 37. Încercarea soiului nou într-un stat străin și protecția noilor soiuri în străinătate	28
Art. 38. Convențiile internaționale	28
Capitolul X. Dispoziții finale	29
Art. 39. Reprezentarea	29
Art. 40. Taxele	29
Art. 41. Menținerea soiului	29
Art. 42. Utilizarea soiurilor în procesul de producție	30
Art. 43. Stimularea de către stat a creării și utilizării soiurilor protejate	30
Capitolul XI. Dispoziții tranzitorii (Art. 44-47)	30

Prezenta lege reglementează raporturile patrimoniale și cele personale apărute în procesul creării, utilizării și protecției juridice a soiurilor de plante și se aplică genurilor și speciilor botanice de plante a căror listă este aprobată de Guvern.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi se utilizează următoarele noțiuni:

- **soi** - grup de plante, creat ca rezultat al selecției, care:
 - este conform condițiilor de brevetabilitate;
 - are caracterelor unui anumit genotip sau ale unei combinații de genotipuri;
 - se distinge de alte grupe de plante din același taxon botanic prin cel puțin unul din caractere;
 - poate fi reprezentat prin una sau mai multe plante, una sau mai multe părți de plantă, cu condiția că această parte sau aceste părți pot fi folosite pentru reproducerea plantelor întregi;

categoriale ale soiului - clona, linia, hibridul, populația;

materialul soiului - plante întregi, semințe, puieti, bulbi sau părți de plantă, destinate înmulțirii sau comercializării în alte scopuri, decât reproducerea soiului;

solicitant - persoana fizică sau juridică care, în conformitate cu prezenta lege, depune cererea de brevet pentru soi;

titular de brevet - persoana căreia i s-a acordat un brevet pentru soi;

Registrul soiurilor de plante - registru în care sunt înscrise soiurile de plante omologate de Consiliul Național al Republicii Moldova pentru Soiurile de Plante și recomandate pentru cultivare în țară;

Registrul brevetelor pentru soiurile de plante - registru în care sunt înscrise brevetele pentru soiurile de plante, drepturile asupra cărora sunt protejate în țară;

stat-membru - statul care a aderat la Convenția internațională privind protecția realizărilor în selecție, încheiată la 2 decembrie 1961, revăzută la 10 noiembrie 1972, 23 octombrie 1978 și la 19 martie 1991.

Articolul 2. Protecția juridică a soiului

(1) Dreptul asupra soiului este recunoscut și apărat pe teritoriul Republicii Moldova prin prezenta lege și confirmat prin brevetul pentru soi, denumit în continuare brevet.

(2) Brevetul certifică prioritatea soiului, paternitatea amelioratorului și dreptul exclusiv al titularului de brevet de utilizare a soiului.

(3) Durata de valabilitate a brevetului este de:

a) 25 de ani de la data acordării brevetului pentru soiuri de arbori, pomi fructiferi și viță de vie;

b) 20 de ani de la data acordării brevetului pentru soiuri de plante de alte specii.

(4) La solicitarea titularului de brevet durata de valabilitate a brevetului poate fi prelungită cu 10 ani.

Articolul 3. Întinderea protecției juridice a soiului

Întinderea protecției juridice prin brevet este determinată de ansamblul caracterelor esențiale expuse de solicitant în descrierea soiului.

Articolul 4. Organele care realizează protecția juridică a soiului

(1) Organele care realizează politica statului în domeniul protecției juridice și utilizării soiurilor în Republica Moldova sunt: **Consiliul Național al Republicii Moldova pentru Soiurile de Plante**, denumit în continuare **Consiliu**, **Comisia de Stat a Republicii Moldova pentru Încercarea Soiurilor de Plante**, denumită în continuare **Comisie de Stat**, și **Agenția de Stat a Republicii Moldova pentru Protecția Proprietății Industriale**, denumită în continuare **Agenție**, fondate de **Guvern**.

(2) Consiliul este organul principal care stabilește politica statului în domeniul omologării de noi soiuri. Hotărârile Consiliului constituie temeiul pentru autorizarea utilizării acestor soiuri în Republica Moldova.

(3) Comisia de Stat este organul de lucru al Consiliului și organul de expertiză al Agenției, care efectuează încercarea noilor soiuri în vederea determinării utilității economice și corespunderii lor condițiilor de brevetabilitate prevăzute de prezenta lege. Comisia de Stat ține Registrul soiurilor de plante.

(4) Agenția primește spre examinare cererile de eliberare a brevetelor pentru soiuri, denumite în continuare cerere de brevet, efectuează examinarea, înregistrarea de stat și publicarea oficială a acestora, eliberează brevete și ține Registrul brevetelor pentru soiurile de plante.

Capitolul II BREVETABILITATEA SOIULUI

Articolul 5. Condițiile de brevetabilitate a soiului

(1) Soiul este brevetabil numai în cazul în care îndeplinește următoarele condiții:

- a) noutate;
- b) distinctivitate;
- c) omogenitate;
- d) stabilitate.

(2) Soiul trebuie să poarte o denumire care să îndeplinească prevederile art.18.

Articolul 6. Noutatea

Soiul este considerat nou, dacă, la data depunerii cererii de brevet la Agenție, amelioratorul sau altă persoană cu acordul acestuia nu a vândut materialul soiului sau nu l-a pus printr-un alt mod la dispoziția terților, în scopul exploatații comerciale:

a) pe teritoriul Republicii Moldova cu 1 an înainte de depunerea cererii de brevet;

b) pe teritoriul altor state cu 6 ani înainte de depunerea cererii de brevet pentru soiuri de arbori, pomi fructiferi și viță de vie și cu 4 ani înainte de depunerea cererii de brevet pentru soiurile de plante de alte specii.

Articolul 7. Distinctivitatea

(1) Soiul este considerat distinct dacă se distinge clar de orice alt soi a cărui existență este notorie la data depunerii cererii de brevet la Agenție.

(2) Notorietatea existenței soiului poate fi stabilită pe baza faptului utilizării acestuia, existenței soiului în registre oficiale sau într-o colecție informativă de soiuri, precum și pe baza descrierii lui detaliate în una din publicații sau în cererea de brevet, cu condiția că în urma depunerii acestei cereri a fost eliberat brevetul.

Articolul 8. Omogenitatea

Soiul este considerat omogen dacă, luând în considerare particularitățile lui de reproducere, plantele de acest soi sunt suficient de omogene în caracterele lor.

Articolul 9. Stabilitatea

Soiul este considerat stabil dacă după înmulțiri repetate sau, în cazul unui ciclu special de înmulțire, la sfârșitul fiecărui ciclu, principalele sale caractere rămân neschimbate.

Capitolul III

AUTORUL SOIULUI ȘI TITULARUL DE BREVET

Articolul 10. Autorul soiului

(1) Autor (ameliorator) al soiului este considerată persoana, prin munca de creație a căreia a fost creat, depistat sau perfecționat (în continuare *creat*) un soi.

(2) Dacă un soi a fost creat de mai mulți amelioratori, aceștia sunt considerați coautori. Modul de exercitare a drepturilor asupra unui astfel de soi se stabilește printr-un acord scris, încheiat între coautori.

(3) Dreptul de autor este un drept personal inalienabil și imprescriptibil.

(4) Amelioratorul are dreptul să i se menționeze numele în cererea de brevet, în brevet și în toate publicațiile referitoare la soiul în cauză.

Articolul 11. Dreptul la brevet

(1) Dreptul la brevet aparține amelioratorului sau succesorului său în drepturi.

(2) Dacă soiul a fost creat de mai mulți amelioratori, dreptul la brevet aparține tuturor. Refuzul unuia sau al mai multor amelioratori de a obține brevetul nu produce efecte asupra celorlalți, în cazul în care ei desfășoară acțiunile prevăzute de prezenta lege.

(3) Dreptul la brevet pentru un soi creat în condițiile prevăzute la art.12 aparține patronului, dacă contractul nu prevede altfel.

Articolul 12. Soi creat în exercitarea atribuțiilor de serviciu

(1) Soiul este considerat ca fiind creat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, dacă la crearea acestuia amelioratorul:

- a) a exercitat atribuțiile conferite de funcția deținută;
- b) a exercitat atribuțiile conferite în mod special în scopul creării unui nou soi;
- c) a folosit mijloace materiale sau financiare puse la dispoziție de patron sau de persoana care l-a însărcinat să creeze soiul, precum și cunoștințele și experiența dobândite în timpul serviciului.

(2) Dacă soiul a fost creat în exercitarea atribuțiilor de serviciu numai de unul sau de câțiva amelioratori, prevederile prezentului articol sunt aplicabile numai acestor amelioratori, patroni și persoanelor care i-au însărcinat să creeze soiul.

(3) Dacă patronul, în termen de 60 de zile de la data la care a fost informat de către ameliorator despre crearea unui nou soi, nu va depune cerere de brevet, nu va cesiona altei persoane dreptul la depunerea cererii și nu-i va da amelioratorului o dispoziție în scris privind păstrarea în secret a soiului creat, amelioratorul are dreptul să depună cererea de brevet și să obțină brevetul pe numele său. În acest caz patronul are dreptul preferențial la licență neexclusivă pentru utilizarea soiului.

(4) Dreptul funcționarilor Comisiei de Stat și ai Agenției la brevet sau la menționarea numelui în calitate de coautori, în perioada exercitării serviciului în aceste instituții și în primul an după demisionare, se confirmă prin hotărârea Consiliului.

(5) Persoana care a creat un soi nou în exercitarea atribuțiilor de serviciu are dreptul de autor în conformitate cu art. 10 și dreptul la o remunerație echitabilă. Cuantumul remunerației se stabilește în raport cu profitul realizat ca rezultat al utilizării soiului nou în perioada de valabilitate a brevetului pentru soi și cu valoarea soiului.

(6) Cuantumul remunerației se stabilește printr-un contract încheiat între ameliorator și patron sau titularul de brevet și nu poate fi mai mic de 15 la sută din profitul realizat de patron sau de titularul de brevet ca rezultat al utilizării noului soi, inclusiv încasările din comercializarea licențelor.

(7) Remunerația este plătită amelioratorului de către patron, iar în cazul în care patronul nu este titular de brevet, de către patron și titularul

de brevet în comun. În cazul în care cuantumul remunerației este recunoscut ca fiind nejustificat de mic în raport cu aportul efectiv al amelioratorului și cu valoarea reală a soiului, cuantumul remunerației poate fi majorat în temeiul cererii amelioratorului. În cazul în care patronul refuză să majoreze remunerația, litigiul se soluționează de instanța judecătorească.

Articolul 13. Dreptul exclusiv al titularului de brevet

(1) Titularul de brevet are dreptul exclusiv asupra brevetului și asupra soiului protejat prin brevet care constă în dreptul de a exploata soiul, dacă exploatarea nu lezează drepturile altor titulari, dreptul de a dispune de brevet și de soi, dreptul de a interzice terților să efectueze fără autorizația sa următoarele acțiuni referitoare la materialul soiului:

- a) producerea sau reproducerea (în scopul înmulțirii);
- b) condiționarea în scopul înmulțirii;
- c) oferirea pentru vânzare;
- d) vânzarea sau alte forme de comercializare;
- e) exportarea;
- f) importarea;
- g) stocarea în scopul efectuării acțiunilor menționate la lit. a) - f).

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și pentru soiurile care:

- a) sunt esențial derivate dintr-un soi protejat, în cazul în care soiul protejat propriu-zis nu este esențial derivat din alt soi;
- b) nu se disting clar de soiul protejat;
- c) necesită utilizarea repetată a soiului protejat pentru producerea semințelor.

(3) Soi esențial derivat din soiul inițial este considerat soiul care se distinge în mod clar de cel inițial, însă:

- a) moștenește caracterele cele mai relevante ale soiului inițial, păstrând caracterele principale ale genotipului sau ale combinației de genotipuri ale soiului inițial;
- b) corespunde genotipului sau combinației de genotipuri ale soiului inițial, cu excepția variațiilor cauzate de aplicarea următoarelor metode:

selectarea unei mutante naturale sau induse, selectarea unei mutante din plantele soiului inițial, backcross, transformarea soiului prin inginerie genetică.

(4) În cazul în care există mai mulți titulari de brevet, raporturile privind utilizarea soiului protejat se stabilesc printr-un acord încheiat între aceștia. Dacă un asemenea acord nu există, fiecare titular de brevet este în drept să utilizeze integral soiul la latitudinea sa, să intenteze o acțiune privind încălcarea dreptului asupra brevetului împotriva oricărei persoane care utilizează soiul fără autorizația cotitularilor de brevet, însă nu are dreptul, fără acordul acestora, să renunțe la brevet, să încheie contracte de licență, precum și să săvârșească vreo acțiune privind cesiunea drepturilor asupra brevetului.

Articolul 14. Limitarea drepturilor titularului de brevet

(1) Dreptul titularului de brevet nu se extinde la folosirea materialului soiului protejat:

- a) în scopuri personale;
- b) la efectuarea cercetărilor sau experimentelor științifice ori pentru scopuri necomerciale;
- c) ca material inițial pentru obținerea altor soiuri și la acțiunile referitoare la aceste soiuri, cu excepția cazurilor prevăzute la art.13 alin. (1) și (2).

(2) Dreptul titularului de brevet nu se extinde la materialul soiului protejat sau la soiul menționat la art. 13 alin. (2) și la oricare parte de plantă de acest soi, obținută direct din materialul acestuia, care au fost vândute sau comercializate într-un alt mod de către ameliorator sau cu autorizația acestuia, cu condiția ca aceste acțiuni să nu implice:

- a) înmulțirea repetată a soiului în cauză;
- b) exportarea de material al soiului care face posibilă înmulțirea soiului în țara în care nu se protejează soiurile de plante de genul sau specia respectivă, cu excepția cazurilor în care materialul exportat este destinat prelucrării pentru consum.

(3) Nu constituie o încălcare a drepturilor titularului de brevet acțiunile autorităților publice în cazul în care acestea acționează cu bună-credință în cadrul administrării prezentei legi.

Articolul 15. Transmiterea drepturilor

(1) Dreptul de deținere a brevetului, drepturile care decurg din înregistrarea cererii de brevet la Agenție, precum și drepturile conferite de brevet pot fi transmise oricărei persoane fizice sau juridice.

(2) Transmiterea drepturilor se poate face prin cesiune, prin contract de licență exclusivă sau neexclusivă, precum și prin succesiune ori moștenire legală sau testamentară.

(3) Drepturile transmise prin contract în temeiul alin. (2) produc efect pentru terți și condiționează modificarea statutului juridic al brevetului din momentul înregistrării contractului la Agenție.

(4) Nu se admite, conform legislației în vigoare, includerea în contractul de licență a practicilor sau a condițiilor care pot genera o folosință abuzivă a drepturilor de proprietate industrială, având un efect prejudiciabil asupra concurenței pe piața respectivă, cum ar fi clauza transmiterii obligatorii de către licențiat a informației tehnice licențiarului, condiții care împiedică contestarea validității sau impunerea unui pachet obligatoriu de condiții ale licențierii.

Capitolul IV OBȚINEREA BREVETULUI

Articolul 16. Depunerea cererii de brevet

(1) Cererea de brevet se depune la Agenție de către persoana care, în conformitate cu art.11, are dreptul la brevet.

(2) Solicitantul poate depune cererea de brevet la organe competente din alte state-membre, anterior obținerii brevetului de la organul competent din statul-membru în care a depus cererea inițială.

(3) Cererea poate fi depusă personal sau prin reprezentant în proprietate industrială.

Articolul 17. Cererea de brevet

(1) Cererea de brevet se depune pentru un singur soi, pe formular-tip în care se înscriu datele de identificare ale amelioratorului și solicitantului.

(2) La cererea de brevet se anexează:

- a) propunerea referitoare la denumirea soiului;
- b) descrierea soiului (chestionarul tehnic);
- c) declarația prin care solicitantul confirmă pe propria răspundere că soiul pentru care solicită protecția corespunde prevederilor art. 6;
- d) actul de prioritate, în caz de necesitate;
- e) procura, în cazul depunerii cererii prin reprezentant în proprietate industrială;
- f) dovada de plată a taxei.

(3) Data depunerii cererii de brevet se consideră data depunerii la Agenție a cererii și a documentelor enumerate la alin. (2) lit. a) și b).

(4) Documentele enumerate la alin. (2) lit. c) - f) pot fi prezentate de către solicitant în termen de 2 luni de la data depunerii cererii de brevet.

(5) Cererea de brevet și documentele cererii se depun în limba moldovenească.

(6) Agenția este în drept să ceară solicitantului cererii de brevet să furnizeze informații asupra cererilor depuse de el în străinătate și asupra brevetelor care i-au fost acordate în străinătate.

Articolul 18. Denumirea soiului

(1) Soiul va fi desemnat printr-o denumire care va conține și denumirea lui generică.

(2) Denumirea soiului va face posibilă identificarea soiului în cauză.
Denumirea:

a) nu trebuie să fie compusă numai din cifre, cu excepția cazurilor când această practică este recunoscută pentru desemnarea anumitor soiuri;

b) nu trebuie să inducă în eroare sau să dea naștere la confuzii cu privire la caracterele, valoarea sau esența soiului în cauză sau cu privire la persoana amelioratorului;

c) trebuie să fie diferită de denumirea unui soi existent de aceeași specie sau de specie înrudită;

d) trebuie să fie folosită și după expirarea duratei de valabilitate a brevetului.

(3) Dacă cererea de brevet pentru același soi este depusă în Republica Moldova și în alte state-membre, denumirea soiului trebuie să fie aceeași.

(4) Dacă în virtutea unui drept dobândit anterior folosirea unei denumiri a soiului este interzisă persoanei care conform alin. (5) este obligată să o folosească, Agenția poate cere de la solicitant prezentarea altei denumiri pentru soiul în cauză.

(5) Orice persoană care pe teritoriul unui stat-membru oferă pentru vânzare sau comercializează materialul soiului protejat pe teritoriul acestui stat este obligată să folosească denumirea lui și după expirarea duratei de valabilitate a brevetului pentru acest soi, cu excepția cazului prevăzut la alin. (4).

(6) În cazul în care soiul este oferit pentru vânzare sau este comercializat în alt mod, acesta poate fi însoțit de o marcă comercială, de o denumire comercială sau de alte indicații similare care permit identificarea soiului.

(7) Denumirea soiului se înscrie în Registrul soiurilor de plante o dată cu eliberarea brevetului.

Articolul 19. Prioritatea soiului

(1) Prioritatea soiului este stabilită de la data depunerii cererii de brevet la Agenție.

(2) Prioritatea poate fi stabilită la data depunerii cererii inițiale într-un stat-membru, dacă cererea a fost depusă la Agenție (cererea ulterioară) în termen de 12 luni de la această dată.

(3) Pentru certificarea priorității solicitantul este obligat să prezinte la Agenție, în termen de 3 luni de la data depunerii cererii ulterioare, copiile de pe materialele cererii inițiale, autentificate de organul la care a fost depusă această cerere, mostre și alte dovezi din care să rezulte că soiul menționat în ambele cereri este același.

(4) Nerespectarea termenelor indicate la alin. (2) și (3), precum și neachitarea taxei pentru stabilirea priorității conduce la nerecunoașterea priorității invocate.

(5) Depunerea altei cereri de brevet, publicarea informației privind soiul sau utilizarea noului soi, care face obiectul cererii inițiale, în termenul prevăzut la alin. (2), nu pot servi drept motiv pentru respingerea cererii ulterioare și pentru apariția de drepturi ale terților.

Articolul 20. Examinarea cererii de brevet

(1) În procesul examinării cererii de brevet Agenția efectuează examinarea ei formală și preliminară.

(2) În procesul examinării formale, Agenția, în termen de o lună, verifică documentele cererii în conformitate cu art.17. În cazul corespunderii lor prevederilor art.17, Agenția introduce datele cu privire la cerere în Registrul brevetelor pentru soiurile de plante.

(3) În procesul examinării preliminare Agenția, în termen de 3 luni de la data depunerii cererii de brevet, verifică:

a) integritatea setului de documente ale cererii prevăzute la art.17;

b) dacă conținutul documentelor cererii este conform condițiilor prevăzute;

c) dacă soiul revendicat îndeplinește condițiile prevăzute la art.6;

d) dacă denumirea soiului îndeplinește condițiile prevăzute la art.18, precum și

e) stabilește prioritatea soiului, în caz de necesitate.

(4) Agenția este în drept să ceară de la solicitant documentele care lipsesc sau materiale de precizare, pe care solicitantul trebuie să le prezinte în termen de 2 luni de la data primirii notificării Agenției. În caz de nerespectare a termenului indicat sau în lipsa unui demers de prelungire a termenului cererea de brevet este considerată retrasă.

(5) Dacă în procesul examinării preliminare se constată că denumirea soiului nu îndeplinește condițiile prevăzute la art.18, solicitantului i se propune să prezinte la Agenție, în termen de 2 luni, o denumire nouă a soiului.

(6) Dacă cererea de brevet este conformă condițiilor prevăzute, Agenția notifică solicitantului încheierea examinării preliminare.

(7) Dacă solicitantul nu este de acord cu hotărârea adoptată ca rezultat al examinării preliminare, el poate contesta această hotărâre, în termen de 3 luni, la Comisia de Apel a Agenției.

(8) La expirarea termenului de 3 luni de la data înregistrării cererii de brevet, Agenția publică datele privind cererea în **Buletinul Oficial de Proprietate Industrială**, denumit în continuare **Buletin Oficial**. Datele care se publică sunt stabilite de Agenție.

(9) Agenția, după încheierea examinării preliminare, transmite o copie a documentelor cererii Comisiei de Stat.

Articolul 21. Încercarea soiului nou

(1) Încercarea soiului nou la distinctivitate, omogenitate și stabilitate se efectuează de Comisia de Stat în cadrul centrelor și sectoarelor sale de încercare a soiurilor, stațiunilor experimentale și instituțiilor, laboratoarelor și serviciilor specializate, conform metodologiilor și în termenele stabilite de Comisia de Stat în baza standardelor internaționale.

(2) Solicitantul transmite gratuit Comisiei de Stat semințe și material săditor necesar pentru încercarea soiului.

(3) Pentru efectuarea încercării solicitantul plătește taxa stabilită.

(4) Dacă în procesul încercărilor se stabilește că soiul nou nu corespunde prevederilor art. 7, 8 și 9, Comisia de Stat adoptă hotărârea de nerecunoaștere a soiului, fapt care se notifică solicitantului și Agenției. În termen de 3 luni de la data notificării solicitantul este în drept să depună la Consiliu o contestație motivată împotriva hotărârii adoptate de Comisia de Stat.

(5) Dacă solicitantul nu depune în termenul indicat contestația motivată, hotărârea Comisiei de Stat rămâne definitivă. În acest caz Agenția adoptă hotărârea de respingere a cererii de brevet.

(6) În cazul în care soiul nou corespunde prevederilor art. 7, 8 și 9, Comisia de Stat eliberează solicitantului descrierea oficială precizată a soiului nou și certificatul de conformitate a acestuia cu condițiile de brevetabilitate. Dacă este cazul, Comisia de Stat poate corecta, în perioada de valabilitate a brevetului, descrierea oficială a soiului. Condițiile de formă și conținut al certificatului sunt prescrise de Comisia de Stat.

(7) Pentru încercarea soiului nou Comisia de Stat poate folosi rezultatele încercărilor oficiale deja efectuate.

Articolul 22. Publicarea hotărârii de acordare a brevetului

(1) În termen de 3 luni de la data primirii certificatului Comisiei de Stat Agenția adoptă, în baza acestui certificat, hotărârea de acordare a brevetului.

(2) În termen de 3 luni de la data înștiințării solicitantului Agenția publică în Buletinul Oficial hotărârea de acordare a brevetului sau de respingere a cererii. Datele pentru publicare se stabilesc de către Agenție.

Articolul 23. Protecția juridică provizorie

(1) În perioada de la data publicării cererii de brevet și până la data publicării hotărârii de acordare a brevetului soiului i se acordă protecție juridică provizorie.

(2) Persoanele care utilizează soiul fără autorizația titularului de brevet în perioada de protecție juridică provizorie poartă răspundere în conformitate cu art.35.

(3) Titularul de brevet are dreptul să obțină de la orice persoană care în perioada de protecție juridică provizorie a întreprins, fără autorizația lui, acțiunile prevăzute la art.13 o despăgubire echitabilă pentru prejudiciile cauzate.

(4) Protecția juridică provizorie intervine numai în cazul acordării brevetului.

Articolul 24. Retragera cererii de brevet

(1) Cererea de brevet poate fi retrasă printr-un demers scris, depus de către solicitant anterior adoptării hotărârii de acordare a brevetului sau de respingere a cererii de brevet.

(2) În cazul în care există mai mulți solicitanți, cererea de brevet poate fi retrasă numai cu acordul fiecăruia dintre ei.

Articolul 25. Prelungirea termenelor

(1) Termenele prevăzute de procedura de examinare a cererii de brevet la Agenție pot fi prelungite, în temeiul unui demers al solicitantului, cu 3 luni, de cel mult două ori.

(2) Pentru demersul de prelungire a termenelor solicitantul plătește taxa stabilită.

Articolul 26. Eliberarea brevetului

(1) O dată cu publicarea hotărârii de acordare a brevetului Agenția înregistrează brevetul în Registrul brevetelor pentru soiurile de plante. În termen de 3 luni Agenția eliberează brevetul persoanei pe al cărei nume a fost solicitat, cu condiția achitării taxei stabilite, și publică datele despre aceasta în Buletinul Oficial.

(2) Formularul de brevet este elaborat de Agenție, de comun acord cu Comisia de Stat.

(3) După adoptarea hotărârii de acordare a brevetului titularul expediază pentru depozitare cantitatea necesară de material al soiului protejat pe adresa indicată de Comisia de Stat.

Capitolul V ÎNCETAREA VALABILITĂȚII BREVETULUI

Articolul 27. Declaraarea nevalabilității brevetului

(1) Brevetul este declarat nevalabil, dacă:

- a) la data eliberării brevetului nu erau îndeplinite prevederile art. 6 și 7;
- b) în brevet nu a fost indicat corect amelioratorul sau titularul de brevet.

(2) Din alte cauze brevetul nu poate fi declarat nevalabil.

Articolul 28. Încetarea valabilității brevetului înainte de termen

(1) Valabilitatea brevetului încetează înainte de termen, dacă:

- a) soiul nu mai corespunde condițiilor de omogenitate și stabilitate;
- b) titularul de brevet refuză să prezinte, la cererea Comisiei de Stat, informația, documentele sau materialul soiului, necesare pentru încercarea de control a soiului protejat;
- c) denumirea soiului este anulată după eliberarea brevetului și titularul de brevet nu propune o altă denumire;
- d) titularul de brevet nu a achitat taxa de menținere în vigoare a brevetului.

(2) În cazul în care valabilitatea brevetului încetează din cauza neachitării taxei de menținere în vigoare, brevetul poate fi revalidat, dacă în termen de 6 luni de la data încetării valabilității va fi achitată taxa stabilită.

Articolul 29. Renunțarea la brevet

(1) Titularul de brevet are dreptul să renunțe la brevet printr-un demers făcut în scris.

(2) Dacă unul dintre titulari renunță la brevet, valabilitatea brevetului nu încetează, acesta rămânând în posesia celorlalți titulari de brevet.

(3) Renunțarea la brevet produce efecte de la data avizării în scris a Agenției. Renunțarea se înregistrează în Registrul brevetelor pentru soiurile de plante și se publică în Buletinul Oficial.

(4) Titularul de brevet este obligat să comunice amelioratorului intenția sa de a renunța la brevet. În acest caz amelioratorul beneficiază de dreptul preferențial la brevet pentru soi timp de 3 luni de la data la care titularul de brevet i-a comunicat intenția sa de a renunța la brevet.

(5) Dacă brevetul este obiectul unui contract de licență, renunțarea la brevet este posibilă numai cu acordul beneficiarului licenței, dacă contractul nu prevede altfel.

Capitolul VI UTILIZAREA SOIULUI PROTEJAT

Articolul 30. Contractul de licență

(1) Soiul pentru care a fost depusă cererea de brevet sau a fost eliberat brevetul poate constitui obiectul unui contract de licență (contract de licență exclusivă și contract de licență neexclusivă).

(2) Potrivit contractului de licență, titularul de brevet (licențiarul) acordă altei persoane fizice sau juridice (licențiatului) dreptul de utilizare a soiului protejat prin brevet, în măsura stipulată în contract. La rândul său, licențiatul își asumă obligația să achite licențiarului plățile și să efectueze alte acțiuni stipulate în contract.

(3) Conform contractului de licență exclusivă, licențiarul transmite licențiatului dreptul exclusiv asupra soiului în limitele stipulate în contract, păstrându-și dreptul de utilizare a soiului în măsura în care dreptul nu este transmis licențiatului.

(4) Conform contractului de licență neexclusivă, licențiarul, acordând licențiatului dreptul de utilizare a soiului, își păstrează toate drepturile conferite de brevet, inclusiv dreptul de a acorda licență terților.

Articolul 31. Licența obligatorie

(1) Licența obligatorie neexclusivă pentru folosirea unui soi protejat poate fi acordată de instanța judecătorească fără permisiunea titularului de brevet, cu respectarea următoarelor condiții:

a) autorizarea acestei folosiri se va baza pe examinarea tuturor circumstanțelor proprii cazului dat;

b) o atare folosire va fi permisă numai în cazul când, înaintea acestei folosiri, presupusul beneficiar s-a străduit să obțină autorizarea de la titularul de brevet în condiții și în modalități comerciale rezonabile, dar, cu toate eforturile sale, nu a reușit să facă acest lucru într-un termen rezonabil.

Derogarea de la prevederea dată se admite numai în cazul unei situații naționale critice sau în cazul altor circumstanțe de extremă urgență ori în caz de folosire în scopuri publice necomerciale. În aceste cazuri titularul de brevet este avizat în cel mai scurt timp;

c) întinderea și durata unei atare folosiri vor fi limitate la scopurile pentru care aceasta a fost autorizată;

d) o atare folosire va fi neexclusivă și netrasmisibilă, cu excepția părții din întreprindere sau a activelor imateriale care efectuează această folosire;

e) orice folosire de acest gen va fi autorizată în principal pentru aprovizionarea pieței interne;

f) autorizarea unei atare folosiri urmează a fi anulată, sub rezerva ca interesele legitime ale persoanelor astfel autorizate să fie protejate într-un mod adecvat, dacă și atunci când circumstanțele care au condus la aceasta încetează să existe și este evident că nu vor reapărea. Instanța judecătorească este abilitată să reexamineze cauza pe bază de cerere motivată dacă circumstanțele date continuă să existe;

g) titularul brevetului va primi o remunerare adecvată, corespunzătoare fiecărui caz în parte, cu luarea în considerare a valorii economice a autorizării;

h) validitatea oricărei hotărâri privind autorizarea unei atare folosiri și orice hotărâre referitoare la remunerarea prevăzută pentru o atare folosire vor putea face obiectul unei revizurii judiciare sau al altei revizurii independente efectuate de autoritățile ierarhic superioare;

i) prevederile lit. b) și e) din prezentul alineat nu se aplică în cazul în care o atare folosire este permisă pentru a remedia o practică considerată anticoncurențială ca urmare a unei proceduri judiciare sau administrative. Necesitatea de a corecta practicile anticoncurențiale poate fi luată în considerare la stabilirea remunerării acordate în astfel de cazuri. Instanțele judecătorești trebuie să fie abilitate să refuze anularea autorizării, dacă și atunci când circumstanțele care au condus la această autorizare riscă să se producă din nou.

(2) Licența obligatorie se acordă numai persoanei care poate asigura utilizarea soiului în conformitate cu licența ce îi conferă dreptul de a obține de la titularul de brevet materialul inițial al soiului.

(3) Licența obligatorie nu împiedică titularul de brevet să utilizeze soiul protejat sau să acorde licență de utilizare altei persoane.

(4) Hotărârea instanței judecătorești de acordare a licenței obligatorii neexclusive se comunică de către titularul licenței, în termen de 10 zile, Agenției care, în termen de 3 luni de la data comunicării, înscrie datele privind licența obligatorie neexclusivă acordată, precum și informația referitoare la modificările survenite în legătură cu acordarea acestei licențe, în Registrul brevetelor pentru soiurile de plante și le publică în Buletinul Oficial.

(5) Dacă titularul licenței obligatorii neexclusive, în termen de 1 an de la data obținerii acesteia, nu a întreprins nimic în vederea aplicării soiului, licența obligatorie neexclusivă poate fi anulată prin hotărârea instanței judecătorești. Valabilitatea licenței obligatorii neexclusive încetează în orice caz dacă titularul licenței nu a început aplicarea soiului în termen de 2 ani de la data obținerii acesteia.

Capitolul VII

LITIGIILE

Articolul 32. Soluționarea litigiilor

(1) Litigiile persoanelor fizice și juridice, apărute la aplicarea prezentei legi, sunt soluționate de Comisia de Apel a Agenției, Consiliu și de instanțele judecătorești.

(2) Comisia de Apel a Agenției soluționează contestațiile împotriva hotărârilor:

- a) de acordare a brevetului sau de respingere a cererii de brevet;
- b) de stabilire a priorității;
- c) de declarare a nevalabilității brevetului;
- d) de încetare a valabilității brevetului înainte de termen.

(3) Contestațiile se soluționează în termen de 3 luni de la data depunerii acestora.

(4) Hotărârea Comisiei de Apel a Agenției se comunică părților în litigiu în termen de 15 zile de la data pronunțării.

(5) Hotărârea Comisiei de Apel a Agenției poate fi contestată în instanța judecătorească în termen de 3 luni de la data comunicării ei.

(6) Contestațiile împotriva hotărârilor Comisiei de Stat se soluționează, în conformitate cu art. 21, de Consiliu, în modul și termenele stabilite de acesta.

(7) Hotărârile Consiliului pot fi contestate în instanța judecătorească.

(8) Instanța judecătorească sau arbitrajul specializat, conform competențelor atribuite, soluționează litigiile privind:

- a) calitatea de autor;
- b) soiul creat în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- c) stabilirea titularului de brevet;
- d) încheierea și executarea contractelor de licență;
- e) încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet;
- f) stabilirea faptului de utilizare a soiului fără autorizație;
- g) plata recompenselor prevăzute de prezenta lege;
- h) alte litigii ce țin de protecția drepturilor conferite de brevet.

Capitolul VIII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA DREPTURILOR TITULARULUI DE BREVET

Articolul 33. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet

Orice acțiune referitoare la soiul protejat prin brevet, pentru care, în conformitate cu art.13, este necesară autorizația titularului de brevet, efectuată fără autorizația acestuia, se consideră încălcare a dreptului exclusiv al titularului de brevet.

Articolul 34. Intentarea acțiunilor referitoare la încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet

(1) Titularul de brevet sau beneficiarul licenței exclusive are dreptul să intenteze o acțiune referitoare la încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet.

(2) Beneficiarul licenței obligatorii este în drept să intenteze o acțiune referitoare la încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet, dacă acesta nu-și exercită dreptul de intentare a acțiunii în termen de 6 luni de la data avizării lui de către beneficiarul licenței.

(3) Beneficiarul oricărei licențe este în drept să participe la procesul privind soluționarea cauzei de încălcare a drepturilor de brevet, dacă acțiunea a fost intentată de titularul de brevet. Aceeași regulă se aplică și pentru titularul de brevet, dacă acțiunea a fost intentată de către beneficiarul licenței.

(4) Acțiuni referitoare la încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet pot fi:

a) acțiunea în stabilirea faptului de încălcare a dreptului exclusiv al titularului de brevet;

b) acțiunea în repararea prejudiciului;

c) acțiunea în stabilirea contravenientului la dreptul exclusiv al titularului de brevet.

(5) Acțiunea în repararea prejudiciului poate fi intentată în termen de 5 ani de la data cauzării prejudiciului. Dacă termenul indicat nu este prelungit, partea prejudiciată decede din dreptul la repararea prejudiciului.

Articolul 35. Răspunderea pentru încălcarea drepturilor titularului de brevet

(1) Orice persoană care a încălcat drepturile titularului de brevet poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Persoana care a încălcat drepturile titularului de brevet este obligată să înceteze, la cererea acestuia, încălcarea drepturilor și să repare prejudiciul cauzat, inclusiv profitul nerealizat, precum și să recupereze cheltuielile care vor putea cuprinde onorariile de avocat corespunzătoare.

(3) În cazul încălcării drepturilor titularului de brevet, instanța judecătorească sau arbitrajul specializat pot lua, la cererea sau demersul persoanelor participante la proces sau din oficiu, următoarele măsuri de asigurare a acțiunii:

a) sechestrarea semințelor, altui material al soiului care constituie obiectul încălcării sau bunurilor contravenientului;

b) interzicerea folosirii, producerii sau vânzării materialului soiului protejat.

(4) Se consideră încălcare a drepturilor titularului de brevet următoarele fapte:

a) divulgarea datelor ce constituie secret comercial despre soiul care face obiectul cererii de brevet, dacă aceste date au fost obținute la efectuarea acțiunilor prevăzute de prezenta lege, cu excepția cazurilor în care datele sunt divulgate de Comisia de Apel a Agenției sau de persoana ce întreprinde acțiuni oficiale în vederea protejării soiului în conformitate cu prezenta lege;

b) desemnarea materialului soiului produs și comercializat printr-o denumire ce diferă de cea cu care este înregistrat acest soi;

c) desemnarea materialului soiului produs și comercializat prin denumirea unui soi înregistrat, cunoscând faptul că materialul produs și comercializat nu este material de acest soi;

d) desemnarea materialului soiului produs și comercializat printr-o denumire atât de asemănătoare cu cea a soiului înregistrat, încât ele pot fi confundate;

e) comercializarea materialului soiului pentru care nu a fost eliberat brevet, inducând în mod conștient consumatorii în eroare.

(5) Se consideră de asemenea încălcare a drepturilor titularului de brevet următoarele fapte săvârșite cu premeditare:

a) declarațiile false;

b) operarea de înscrieri false sau darea de indicații privind operarea de înscrieri false în Registrul brevetelor pentru soiurile de plante și în documentația de gestiune;

c) contrafacerea documentelor necesare pentru îndeplinirea prevederilor prezentei legi, confecționarea sau darea de indicații privind confecționarea documentelor contrafăcute;

d) prezentarea de documente cu date false.

Capitolul IX COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 36. Drepturile persoanelor fizice și juridice străine

Persoanele fizice și juridice străine din statele-membre ale convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte beneficiază de drepturile conferite prin prezenta lege persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova. Prevederile prezentei legi sunt aplicabile și în cadrul acordurilor bilaterale sau relațiilor de reciprocitate.

Articolul 37. Încercarea soiului nou într-un stat străin și protecția noilor soiuri în străinătate

(1) Persoanele fizice și juridice din Republica Moldova au dreptul să aleagă liber statul în care să depună cererea de eliberare a brevetului pentru soi.

(2) Soiul nou pentru care se solicită protecție, conform hotărârii Comisiei de Stat, poate fi încercat în alt stat sau în organizații internaționale, dacă cu acestea este încheiat un contract bilateral sau internațional corespunzător.

(3) Solicitantul care a depus cererea inițială într-un stat străin va prezenta informația referitoare la încercările efectuate în conformitate cu cerințele de protecție a soiului în acest stat.

(4) Cheltuielile legate de protecția noului soi în străinătate le suportă solicitantul.

Articolul 38. Convențiile internaționale

În cazul în care o convenție internațională la care Republica Moldova este parte stabilește alte prevederi decât cele din prezenta lege, se vor aplica prevederile convenției internaționale.

Capitolul X DISPOZIȚII FINALE

Articolul 39. Reprezentarea

(1) Persoanele fizice și juridice cu domiciliul, respectiv sediul, în Republica Moldova (naționale) care sunt în drept să obțină protecția legală a unui soi acționează în fața Agenției personal sau prin intermediul reprezentantului în proprietate industrială, împuternicit printr-o procură.

(2) Persoanele fizice și juridice străine cu domiciliul, respectiv sediul, permanent în străinătate acționează în fața Agenției numai prin intermediul reprezentantului în proprietate industrială din Republica Moldova, cu excepția cazurilor când convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd altfel.

(3) Reprezentantul în proprietate industrială activează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

Articolul 40. Taxele

(1) Depunerea cererii de brevet, publicarea și examinarea cererii, eliberarea brevetului, menținerea lui în vigoare, precum și efectuarea altor acțiuni cu semnificație juridică privind cererile și brevetele sunt supuse taxelor. Acțiunile pentru care se percepe taxa, quantumul și termenele de plată a ei se reglementează în modul stabilit de Guvern.

(2) Taxele se plătesc de către solicitant, titularul brevetului, precum și de către alte persoane fizice și juridice interesate.

Articolul 41. Menținerea soiului

(1) Titularul de brevet este obligat să mențină caracterele și proprietățile soiului, indicate în descrierea lui la data acordării brevetului, pe toată perioada de valabilitate a brevetului.

(2) Pentru verificarea omogenității și stabilității, precum și pentru efectuarea încercărilor de control ale soiului protejat, Comisia de Stat este în drept să ceară de la titularul de brevet materialul soiului, documentația și informația necesară.

Articolul 42. Utilizarea soiurilor în procesul de producție

Soiurile urmează să fie utilizate în procesul de producție numai respectând prevederile prezentei legi și dispunând de certificatul eliberat de Comisia de Stat după efectuarea încercării de stat a soiului și înscrierea acestuia în Registrul soiurilor de plante.

Articolul 43. Stimularea de către stat a creării și utilizării soiurilor protejate

Statul stimulează crearea și utilizarea noilor soiuri de plante. Metodele și mijloacele de stimulare sunt stabilite prin actele normative respective.

Capitolul XI DISPOZIȚII TRANZITORII

Articolul 44

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Articolul 45

Până la punerea legislației în concordanță cu prezenta lege se vor aplica prevederile actelor normative în vigoare ce nu contravin acestei legi.

Articolul 46

Se stabilește că:

a) certificatele de autor ale U.R.S.S. pentru soiuri de plante se consideră valabile în Republica Moldova în conformitate cu legislația în vigoare la data eliberării lor;

b) orice persoană, care utilizează, în interesele afacerii sale sau ale întreprinderii sale, în Republica Moldova soiul protejat prin certificat de autor al U.R.S.S., este în drept să continue utilizarea acestuia. Totodată, amelioratorului i se plătește o remunerație în cuantumul și modul stabilite de art.12 din prezenta lege;

c) cererile de brevet pentru soi, procedura de examinare a cărora nu s-a încheiat până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se examinează în modul stabilit prin această lege;

d) brevetele Republicii Moldova pentru soiurile de plante de genurile și speciile botanice protejate, eliberate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se asimilează sub aspect juridic brevetelor eliberate în conformitate cu prezenta lege.

Articolul 47

Guvernul, în termen de 3 luni:

- va prezenta Parlamentului propuneri privind punerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;
- va asigura revizuirea și anularea de către ministere și departamente a actelor lor normative care contravin prezentei legi;
- va aproba lista genurilor și speciilor botanice de plante soiurile cărora sunt protejate conform prezentei legi;
- va aproba componența și Regulamentul Consiliului Național al Republicii Moldova pentru Soiurile de Plante, precum și componența și Regulamentul Comisiei de Stat a Republicii Moldova pentru Încercarea Soiurilor de Plante;
- va aproba lista acțiunilor supuse taxelor, cuantumurile și termenele de plată.

510/LP/02.1/A/2/P/

Adoptată la 11 iulie 1996, nr. 915-XIII.

Publicată în Monitorul Oficial nr.77-78 din 28 noiembrie 1996.

Intrată în vigoare la 28 noiembrie 1996.

Modificată prin Legea nr. 1079-XIV pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Adoptată la 23 iunie 2000.

Publicată în Monitorul Oficial nr.154-156 din 14 decembrie 2000.

Intrată în vigoare la 14 decembrie 2000.